

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

33. Nanhion vrbs primae illic conversiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

33.
Nanhion
vrbs primæ
illie conuer-
siones.

grata erga Deum conscientia perurgeret, ad quamplurimos in eiusdem boni Societatem pettrahendos; in hanc primum venire propinqui, & familiares numero quadraginta; deinde amici, à quibus & alij absterfa cæcitate, veram lucem edocti, frequentem Iosepho conflabant Nanhione scholam. Quæ causa Riccio exitit, eò excurrendi, præter amicissimum sibi Gubernatoris Vicarium, & vrbs Liceros à quibus tùm expetebatur, tùm intererat plurimum præsentem agnosci, vt ex vrbs illius difficili transitu, viam sibi maturè in regni intima expediret; accedente demum Chiutaifi suasu, mensè Marcio itinere se dat anno 1592. proculque adhuc Nanhione, occurrentem sibi aspicit Iosephum, ambientem tam caro hospite domi suæ frui. Sequeretur Iosephum honorarius multorum comitatus, ad suscipiendum Christum, generositate incredibili paratus, qua illos Iosephus piè sed falsò putarat imbuendos, posse videlicet Christianum agere neminem, nisi, rebus omnibus valere iussis, Deo totum se daret: quæ inductio animi, de Riccij exemplo perperam concepta, plurimos auertit qui ægrè sibi poterant imperare, vt omiſsa vxore, domo, & omnibus, vni Deo sibi que attenderent, Nempe bonus senex nondum didicerat religiosam vitam à Christiana secernere. Ingressus vrbs Riccius obstare non potuit quin ad Chiutaifum diuerteret, inculcantem non forte ex Mandarinorum dignitate subire Mercatoris ædes ad eum salutandum, neque illas omnino suo aditu dignaturos, quod probè consultum, patuit, cum vrbs Vicarius supremo tunc Magistratu fungens, excepta Riccij salutatione cum iis honoribus quibus nefas erat vt maioribus; die inſequenti ea pompa Riccium inuisit qua solent maxima vrbsium Præfecti, quos Regis etiam cognati non alloquuntur nisi de genibus. Hoc supremi honoris in Externum solenne officium, Mandarinis omnes ad eum traxit, quibusdum vices obsequij necessariò rependit, tam conferto vici ad spectandum illum populo stipabantur, vt nisi gestatorio conclusus progredi non valeret. His tandem salutationum, & reuerentiæ solutis nominibus, ab Chiutaifo ad Iosephum suum se retulit, vbi quamuis labor ex adeuntium numero, & institutione duplo maior, verum ex eo iucundior, quòd totus ad Deum proximè attineret. Albente vix cælo factis operatus, expectabatur in auditorio ex aliis maximè Prouinciis frequenti; agi enim se animi salute præferebant, quem certò crederent immortalem, quòd in Cantoniensi Prouincia rari credunt: à prima diei ad occasum solis, interdum & ad multam noctem erudiebantur à Riccio, audiebatúrque tam cupidè vt cum ad nouam concionem, repetenda essent quæ primis iam explicuerat, multi loco hæterent, audita iterum excepturi; noctem illic nonnulli gaudente Iosepho traducerent, ne manè proximo excluderentur multitudine concionis: at ille Sinensis genij opprimè conscius, baptismo illorum superſedit, quoad eorum viuendi ratio proderet, quantis sectæ Sinatum, & piætæ virtutes ab lege Christiana eiusque virtute

virtute spatis aberrarent : ad hæc necessaria cum essent verbi Dei, & Sacramentorum præsidia, quæ Sciaocei affixus, suppeditare illis non poterat, dilata complurium expectatione, paucos præ cæteris fide ac moribus cultiores sacro fonte lustravit, in quibus Iosephi filium, singulari parentis voluptate. Post hæc suam Sciaocei repetiturus stationem, multorum relatu cognouit in regni Prouinciis interioribus, de Literatis Europæis in Sinas aduenis, & grandia magnificè iactari, eoque, ac legem quam docebant beatæ ducem immortalitatis, à supremis quoque Mandarinis enixe expeti, qui fructus erat consuetudinis assiduæ, atque in speciem oriofæ, qua Literatos deuinxerat Riccius, ostentatione primum curiosa scientiarum nostratum, diuinatum deinde, salutem & æternitatem spectantium.

Sciaocei deinceps Riccius crescenti paulatim concioni diuina prædicans, selectam collegit Christianitatem, sed pristinæ suæ cæcitati, & idolis adeo iratam, vt plena periculi odia in ea exerceret : nam & soli nonnunquam, & conditò plures, templa furtim ingressi, trunca capite, membrisque simulachra deturbare, comminuere, cremare; quæ deformari, & frangi non poterant, in terram defodere, atque ad eadem variis in temporibus iteranda parati & alacres gaudere, velut ea idolorum strage Deo feliciter litassent, futura omnino authoribus capitali & legi Christianæ, si Christianorum manibus patrata resciretur : quare vt hæc ad Riccium sunt delata, seuerissimo interdictione ægrè quidem, sed tandem inhibuit. Hanc suorum idolorum iniuriam dæmon, in Patres vltus est, etsi longe diuerso quam machinatus fuerat euentu. Erat in eodem nobilitum suburbio, aleatorum contubernium, idemque in furta & latrocinia expeditum; hos rei suæ Bonzij, multique alij censuere opportunissimos vt Patres sua vicinia exturbarent; ad hoc per se vltro ardentibus incitant, vt eorum ades spoliarent, data fide nec opem clamantibus laturos, nec prospecturos de fenestris. Hac lege inter se coniurati, ex iis viginti qua Literati, qua Bonzij post traductam alea noctis patrem, domum nostram inuadunt armati, & reuulsis vetricibus intro se penetrant, quod tanta in turba, ita clam esse non potuit quin strepitu excitus ex familiaribus aliquis, ad fures inclamaret, Patres & Domestici prodirent cum facibus, rati, deprehensos extemplo in fugam se duros; at enim ij quod furto non poterant, aggressi rapto alportare, aditum sibi securibus faciunt in conclauia intima, familiares plagis excipiunt; Franciscum de Petris in fronte securi vulnerant; Riccio manum tantum non amputant, qui vt opem rogaret, & vitam seruaret, in viam publicam fenestra se misit, ex qua râlente vestigium spatio, pede male luxato, semper deinceps laborauit. Magnis tamen illustum vocibus frustra auxilium, nempe sceleris conscios poscentis, tum lapidum grandine quibus ex edito famulus strenuè rem gerebat, fuga se in cœnobium Quanhiaum ex quo exierant, omiffa præda fures recipiunt. Delato ad capitalium Iudicem crimine cum indicia reo-

34.
Sciaoceij nimius Christ. ferro. c.

35.
Fures 20. do. mum inuadunt, & PP. vulnerant.